

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)*

Naziv kolegija	Hrvatska leksikologija					akad. god.	2020./2021.
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost (jednopedmetni preddiplomski studij)					ECTS	5
Sastavnica	Odjel za kroatistiku						
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski			
Vrsta studija	☒ jednopedmetni ☐ dvopedmetni	☒ sveučilišni	☐ stručni	☐ specijalistički			
Godina studija	☐ 1.	☐ 2.	☒ 3.	☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☐ zimski	☐ I.	☐ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.	
	☒ ljetni	☒ VI.	☐ VII.	☐ VIII.	☐ IX.	☐ X.	
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☒ DA ☐ NE
Opterećenje	3 0	P	3 0	S	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje	☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	PREDAVANJE: dv. 232 ponedjeljkom 16 – 18 h SEMINAR: dv. 232 ponedjeljkom 18 – 20 h			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski
Početak nastave	22. 2. 2021.			Završetak nastave			4. 6. 2021.
Preduvjeti za upis kolegija	Nema preduvjeta.						
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Marijana Bašić						
E-mail	mabasic@unizd.hr			Konzultacije	ponedjeljkom 16 – 18 h		
Izvođač kolegija	dr. sc. Vice Šunjić						
E-mail	vsunjic@unizd.hr			Konzultacije	ponedjeljkom 14 – 16 h		
Suradnik na kolegiju							
E-mail				Konzultacije			
Suradnik na kolegiju							
E-mail				Konzultacije			
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice	☐ vježbe	☐ e-učenje	☐ terenska nastava		
	☐ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo		
Ishodi učenja kolegija	Nakon odslušanih predavanja i napravljenih vježbi studenti će moći: <ul style="list-style-type: none">• Odrediti i opisati temeljne pojmove iz područja hrvatske leksikologije;• Opisati leksikološki sustav hrvatskog standardnog jezika;• Osvrnuti se na otvorena pitanja na području leksikologije u hrvatskom standardnom jeziku;• Primjereno primijeniti stečena znanja;• Dovoditi leksikologiju u vezu s drugim jezikoslovnim disciplinama.						
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	Na razini studijskoga programa kolegij doprinosi osposobljavanju studenata za: <ul style="list-style-type: none">• ovladavanje metajezikom struke;• jezično analiziranje teksta;						

* Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<ul style="list-style-type: none">• identificiranje i analiziranje uloge leksikologije u društvenim procesima.				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Obvezna prisutnost na minimalno 70% predavanja i seminara. Napisan i izložen seminarski rad.				
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	Naknadno.		Naknadno.	Naknadno.	
Opis kolegija	Cilj je kolegija upoznati studentice i studente sa strukturom leksika hrvatskoga standardnog jezika, s osnovnim leksičko-semantičkim odnosima u njemu te s raslojavanjem leksika i leksičkim posuđivanjem.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<ol style="list-style-type: none">1. Leksikologija kao jezikoslovna disciplina. Njezin odnos prema ostalim leksičkim disciplinama. Leksikologija i leksikografija. Leksikologija prema lingvističkim disciplinama (fonologiji, morfologiji, sintaksi, tvorbi riječi, etimologiji).2. Riječ i leksem. Pravopisna, gramatička i fonološka riječ. Leksem kao ukupnost oblika i značenja jedne riječi. Struktura leksema. Aloleks. Leksik. Leksikon. Leksička jedinica. Mentalni leksikon.3. Definicija značenja. Ogden-Richardsov trokut. Leksičko značenje. Denotacija. Konotacija. Domena primjene. Tipovi značenja. Raščlamba značenja. Jedinica raščlambe. Vrsta raščlambe (komponentna, konceptualna, prototipna, asocijativna).4. Jednoznačnost i višeznačnost leksema. Poliseimija. Mehanizmi polisemije: leksička metafora, leksička metonimija i leksička sinegdoha.5. Antonimija i antonimi. Pojam suprotnosti. Vrste suprotnosti. Klasifikacija antonima. Raznokorijenski i istokorijenski antonimi. Konverzivni, kvalitativni (stupnjeviti), koordinacijski, vektorni i komplementarni antonimi. Općejezični i kontekstualni antonimi. Enantioseimija.6. Sinonimija i sinonimi. Istoznačnost i bliskoznačnost. Istoznačnice i bliskoznačnice. Skala sinonimičnosti. Pravi i nepravi, apsolutni i relativni sinonimi. Sinonimski niz. Sinonimija i sinonimičnost. Referencija, koreferencija, endofora, (anafora i katafora) i egzofora (deiksija i homofora). Elementi leksičke sinonimičnosti. Sinonimični odnosi u tekstu. Kognitivni sinonimi.7. Homonimija i homonimi. Leksička i morfološka homonimija. Homonimi, homografi i homofoni. Definicija homonima. Pravi i nepravi homonimi. Potpuni i djelomični homonimi.8. Putovi nastanka homonima. Primarni („pravi“) homonimi. Tvorbeni homonimi. Homonimi nastali posuđivanjem i prilagodbom posuđenica. Raspad višeznačnosti. Homonimski konflikt.9. Hiperonimija i hiponimija. Kohiponimija. Meronimija. Holonimija. Paronimija.10. Raslojavanje leksika. Vremensko raslojavanje leksika. Aktivni i pasivni leksik. Historizmi. Arhaizmi. Zastarjelice. Neologizmi.11. Leksemi na prijelazu. Područno raslojavanje leksika. Lokalizmi. Regionalizmi. Dijalektizmi.12. Jezici u kontaktu. Model i replika. Prilagodba modela: potpuna, nulta, djelomična ili kompromisna, slobodna.13. Transfonemizacija, transmorfemizacija, transderivacija, transsintaktizacija, transsemantizacija. Kontaktološki rječnici.14. Jezični purizam. Ksenofobni, arhaični, elitistički, reformistički, etnografski purizam. Vanjske i unutarnje mete jezičnoga purizma. Racionalna i iracionalna motivacija jezičnoga purizma15. Sinteza.				
Obvezna literatura	<ul style="list-style-type: none">• Lakoff, George; Mark Johnson. 2015. <i>Metafore koje život znače</i>. Prev. Anera Ryznar. Zagreb: Disput.• Petrović, Bernardina. 2005. Sinonimija u leksičkome sustavu hrvatskoga jezika. U: <i>Sinonimija i sinonimičnost u hrvatskome jeziku</i>: 91–146. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.• Raffaelli, Ida. 2015. <i>O značenju. Uvod u semantiku</i>. Zagreb: Matica hrvatska.• Samardžija, M. 1989. Homonimija u hrvatskom književnom jeziku. <i>Radovi Zavoda za slavensku filologiju</i> 24, 1–70.• Šarić, Ljiljana. 2007. Klasifikacija antonima. U: <i>Antonimija u hrvatskome jeziku: semantički, tvorbeni i sintaktički opis</i>: 80–121. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.				

SVEUČILIŠTE U ZADRU UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<ul style="list-style-type: none">• Šimunović, Petar. 2009. <i>Uvod u hrvatsko imenoslovlje</i>. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.• Mikić Čolić, Ana. 2021. <i>Neologizmi u hrvatskome jeziku</i>. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet.• Trask, Robert Lawrence. 2005. <i>Temeljni lingvistički pojmovi</i>. Zagreb: Školska knjiga. Preveo Benedikt Perak. [Afazija. Analogija. Arbitrarnost. Denotacija. Dijalekt. Disleksija. Društveno raslojavanje jezika. Etimologija. Frazem. Ikoničnost. Ime. Jezični dodir. Jezični znak. Komponentna analiza. Konotacija. Leksik. Leksikografija. Metafora. Onomastika. Posuđenica. Pragmatika. Semantička uloga. Semantika. Semiotika.]• Turk, Marija. 2013. <i>Jezično kalkiranje u teoriji i praksi. Prilog lingvistici jezičnih dodira</i>. Zagreb/Rijeka: Hrvatska sveučilišna naklada/Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.					
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none">• Berruto, Gaetano. 1994. <i>Semantika</i>. Zagreb: Antibarbarus. Prevela Iva Grgić.• Bratanić, Maja. 1994. Leksikologija i leksikografija. <i>Filologija</i> 22/23, 235–244.• Cruse, D. A. 1986. <i>Lexical semantics</i>. Cambridge: Cambridge University Press.• Erdeljac, Vlasta. 2009. <i>Mentalni leksikon</i>. Zagreb: Ibis grafika.• Filipović, Rudolf. 1986. <i>Teorija jezika u kontaktu</i>. Zagreb: JAZU – Školska knjiga.• Hudaček, Lana; Milica Mihaljević. 2009. Homonimija kao leksikografski problem. <i>Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje</i> 35, 159–186.• Hudaček, Lana; Mihaljević, Milica. 2012. <i>Hrvatski terminološki priručnik</i>. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.• Kapetanović, Amir. 2005/2006. Historizmi i semantičke promjene. <i>Rasprave instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje</i> 31, 153–163.• Kapetanović, Amir. 2004. <i>Arhaizmi u hrvatskom jeziku</i>. Doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet.• Lyons, John. 1996. <i>Linguistic semantics: an introduction</i>. Cambridge: Cambridge University Press.• Mršić, Dubravko. 2000. <i>Eponimski leksikon</i>. Zagreb: Matica hrvatska.• Muhvić-Dimanovski, Vesna. 2005. <i>Neologizmi. Problemi teorije i primjene</i>. Zagreb: FF press.• Samardžija, Marko. 1989/1990. O egzotizmima u hrvatskom književnom jeziku. <i>Jezik</i> 37: 77–81.• Samardžija, Marko. 1995. <i>Leksikologija s poviješću hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. Popravljen izdanja: Zagreb: Školska knjiga, ¹1998., ²2000., ³2001., ⁴2003.• Šarić, Ljiljana. 1994. Antonimija u strukturi jednojezičnih rječnika. <i>Filologija</i> 22/23: 269–274.• Tafra, Branka. 2005. <i>Od riječi do rječnika</i>. Zagreb: Školska knjiga.• Znika, Marija. 1995. Sinonimija i kontekst: na primjerima. <i>Filologija</i> 24/25: 387–390.• Zgusta, Ladislav. 1991. <i>Priručnik leksikografije</i>. Sarajevo: Svjetlost.					
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☒ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit		
	☐ samo kolokvij/zadaće	☒ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	70% pismeni ispit (kolokvij), 20% seminarski rad, 10% angažiranost na nastavi.					
Ocjenjivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	0 – 60	% nedovoljan (1)				
	61 – 69	% dovoljan (2)				
	70 – 81	% dobar (3)				
	81 – 90	% vrlo dobar (4)				
	91 – 100	% izvrstan (5)				
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da					

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u><i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</i></u></p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računari. <i>/izbrisati po potrebi/</i></p>
--	---